

➔ Afvalwaterketensymposium 2019

Bestaande infrastructuur,
nieuwe uitdagingen
Energie

28 mei 2019, Wageningen

Welkom!

⇒ Dagvoorzitter Noor Ney
(Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier)

stowa

⇒ *Bestaande infrastructuur,
nieuwe uitdagingen*

⇒ *Energie*

AFVALWATERKETEN SYMPOSIUM

28 mei 2019

Wageningen

Programma 9:40 – 12:15

BESTAANDE INFRASTRUCTUUR, NIEUWE UITDAGINGEN

- Denk dieper over toekomstbestendige assets
 - Lidwien Besselink (Ingenieursbureau Amsterdam)
- Rek in het afvalwatersysteem
 - Ellen van Voorthuizen (RHDHV)
- Microverontreinigingen in RWA en DWA
 - Jeroen Langeveld (Partners4UrbanWater)
- Pauze
- Landelijke database incidenten persleidingen
 - Wouter van Riel (DON Bureau)
- Zin en onzin afkoppelen
 - Remy Schilperoort (Partners4UrbanWater)

Programma 12:15 – 13:45

- 15' **lunch** pakken,
- 15' per **MARKT** kraam (+ 3x wissel):
in groepjes; pitch, vragen en feedback
- 15' afronden lunch en voorbereiding op 'energie'

Aanwezig op de **MARKT**:

- ⇒ Effectief kolken zuigen -> Matthijs Rietveld
- ⇒ Lachgas -> Ellen van Voorthuizen
- ⇒ DNA -> Aleida Vos van Steenwijk
- ⇒ Inspectietechnieken persleidingen (IPIGS) -> John Driessen
- ⇒ 'Evenementen in, op, rondom en met water' -> Imke Leenen
- ⇒ Toolkit afkoppelen -> Jeroen Langeveld & Remy Schilperoort
- ⇒ Circulaire waterfabriek Wilp -> Yannick Severin
- ⇒ Denk dieper -> Lidwien Besselink

Programma 13:45 – 16:00

ENERGIE

- Overkoepelend energie perspectief - Ina Elema (UvW)
- Energie uit afvalwatertransport - Barry Meddeler (Amfius)
- Flexibel energie management - Ronald Koolen (HHNK)
- Waterstof Blue Energy - Arjen de Jong (BlueTerra Energy)
- De energietafel - Noor Neij (HHNK)
- Pauze
- Een ander energie perspectief - Sven Ringelberg (Rotterdam)
- Energieambitie in de watersector – debat
- Afsluiting, borrel en netwerken

Denk dieper

... over assets en de toekomst ...

Lidwien Besselink

Ingenieursbureau
Amsterdam

Gemeente
Amsterdam

➔ Rek in het afvalwatersysteem

Ellen van Voorthuizen
Jeroen Langeveld

**Royal
HaskoningDHV**
Enhancing Society Together

➔ Microverontreinigingen in RWA

Jeroen Langeveld

PARTNERS4URBANWATER

Langeveld | Liefding | Schilperoort | De Haan | Post

Incidenten persleidingen: trends en lessen

Wouter van Riel
Johan Post

➔ Toolkit Afkoppelen

De zin en onzin van afkoppelen

Rémy Schilperoort
Jeroen Langeveld

PARTNERS4URBANWATER

Langeveld | Liefing | Schilperoort | De Haan | Post

➔ Overkoepelend energie perspectief

Ina Elema

Unie van Waterschappen

UNIE VAN
WATERSCHAPPEN

Thermische energie uit afvalwatertransport

Barry Meddeler
Amfius Tauw

 Amfius
LOKALE WARMTEWINNAAR

➔ (on)mogelijkheden van flexibel energie management op rioolwaterzuiveringsinstallaties

Ronald Koolen

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

➔ Waterstof Blue Energy

Kansen P2G op de RWZI

Arjen de Jong

BlueTerra
Energy Experts

➔ Het klimaatakkoord

49% CO₂ reductie in 2030

De energietafel...

Noor Ney

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

➔ Energie vanuit een ander perspectief

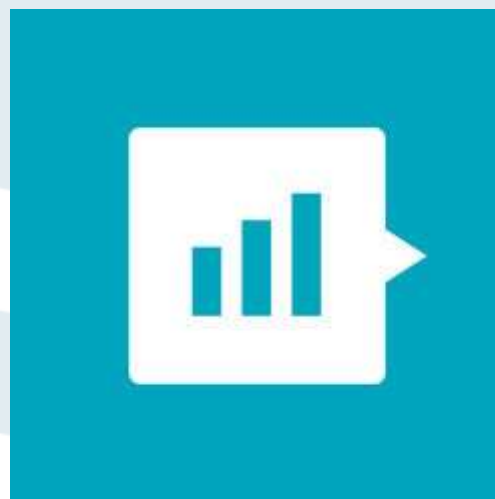
Sven Ringelberg

Gemeente Rotterdam

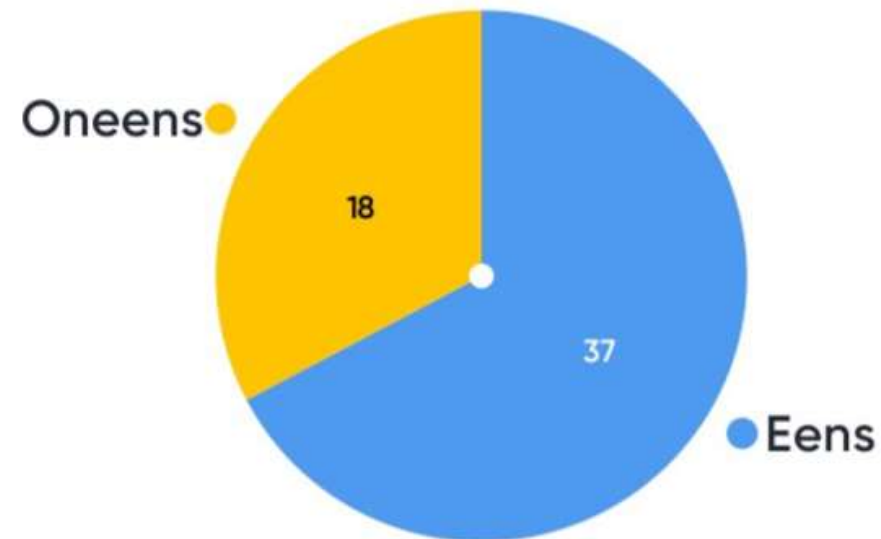

Energieambitie in de watersector

In de debat over de betekenis voor de watersector.

Stelling: Waterschappen moeten opgewekte energie beschikbaar stellen aan de buurt.

Hoeveel biogas levert het vergisten van Sven op?

Mentimeter

55 m³

?????

10

2

5

82

25

20 m³

2m³

1000

2

5 m³

60 Nm³

1,37

5 kg

70

7,5

15 m³

0,3

2

80m³

24

250

75

55 liter

56

100

1

53

55

Pittig gegeten?

2,8

30

15

4 kg

1,5 m³

200

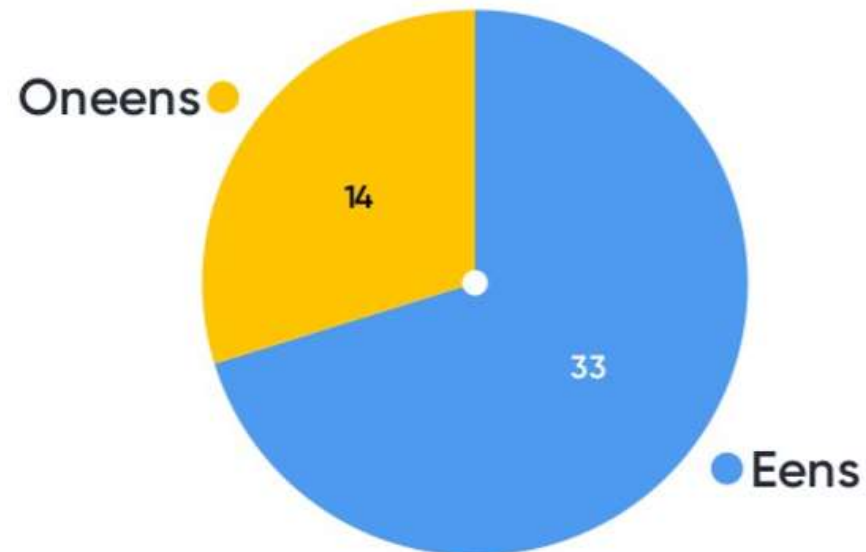
0.5

15

52 = juist

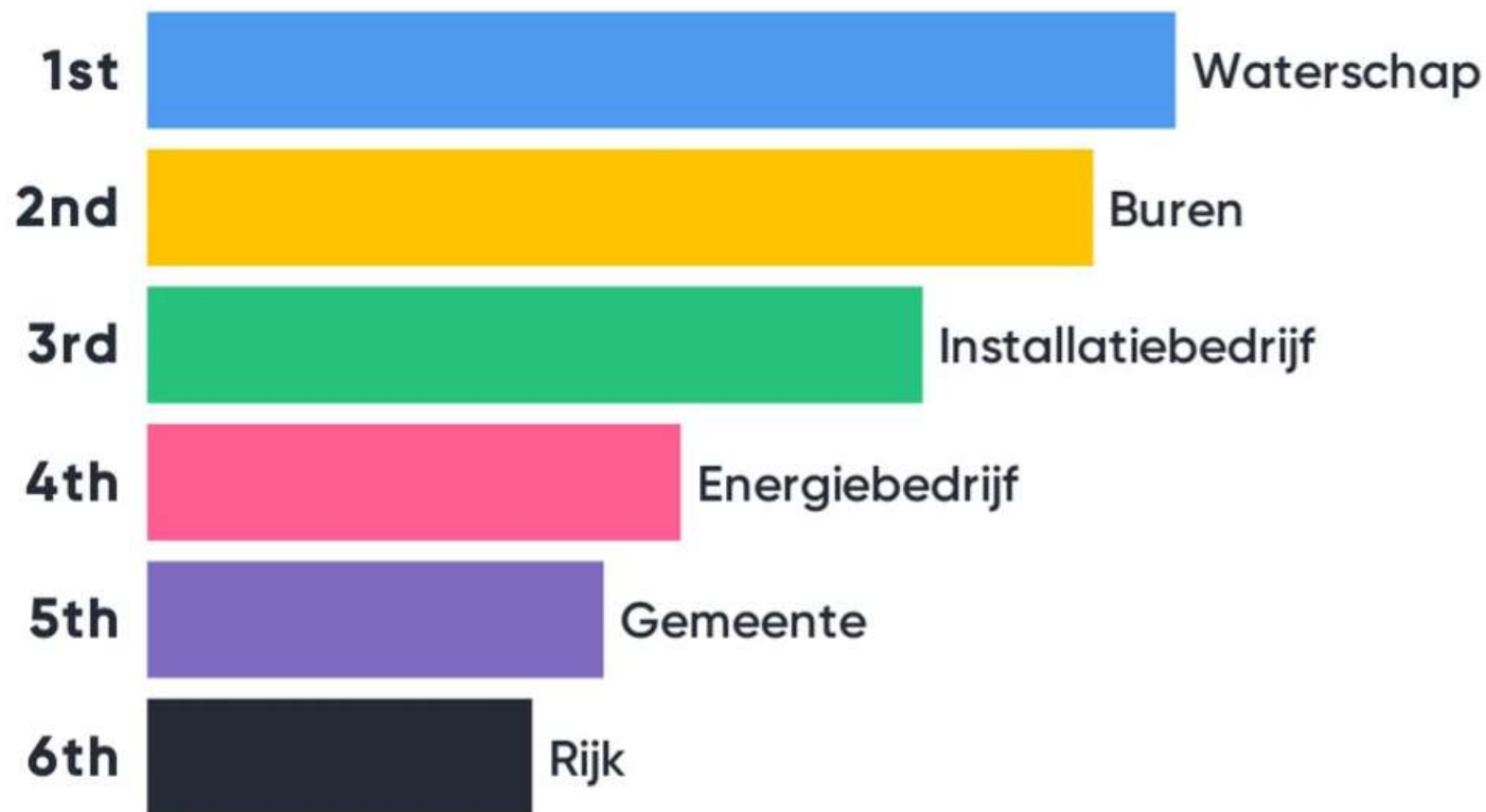
Stelling: Energieleveranciers maken de dienst uit als het gaat om de energie transitie, de waterschappen zijn slechts een spelertje.

Mentimeter

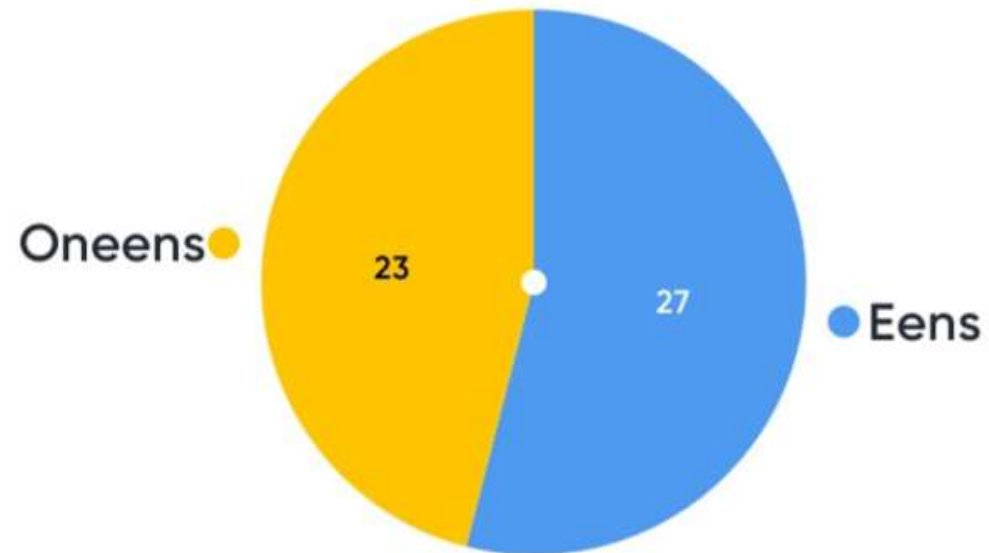
Wie is het minst nodig bij de energietransitie?

Mentimeter

Stelling: We hebben voldoende kennis in huis om de energietransitie waar te maken.

Mentimeter

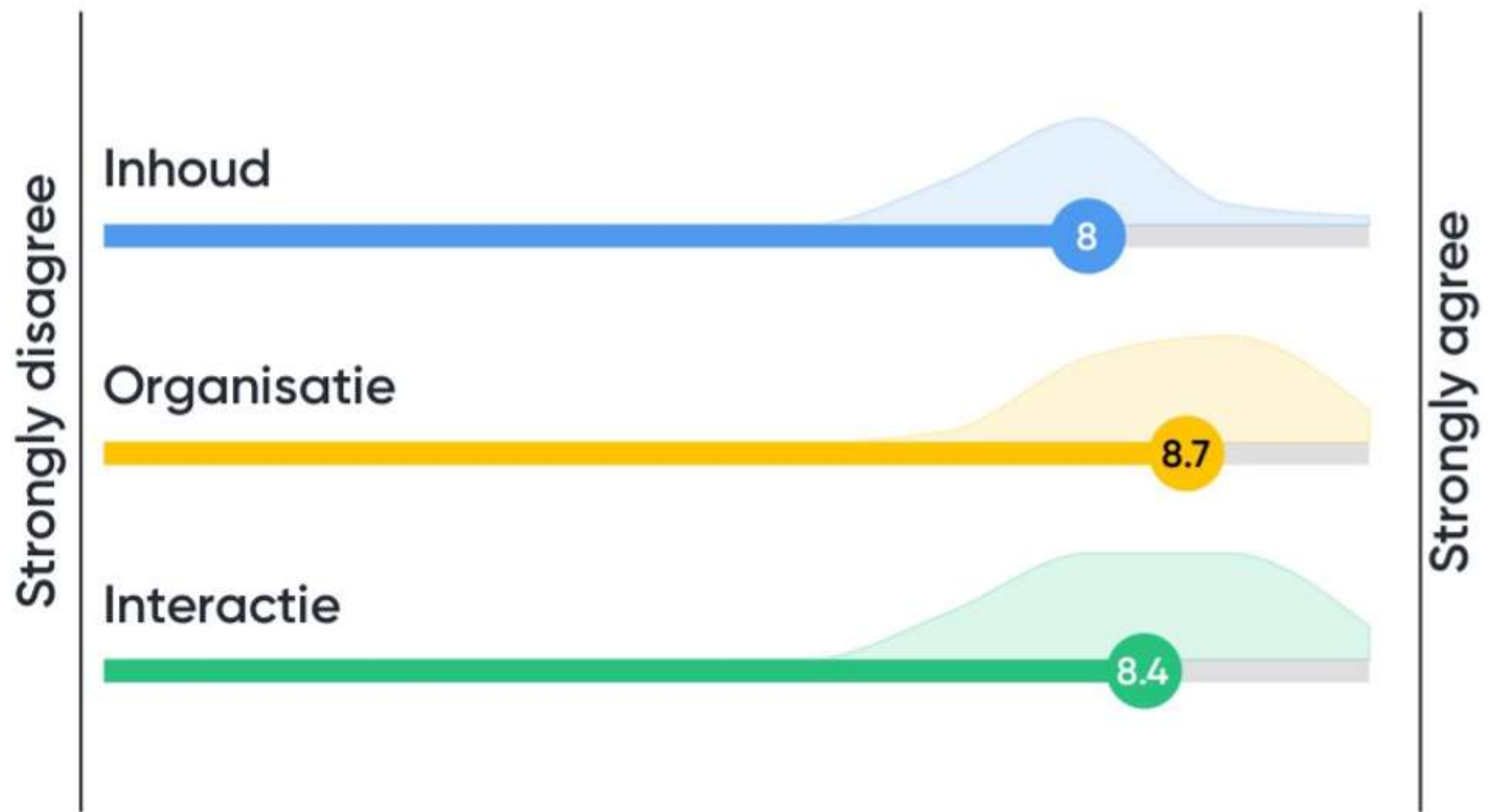

➔ Afronding

De sprekers en
marktmensen
worden met bedankt
met *'Eerste hulp bij
klimaatverandering'*.

Geef een cijfer voor de dag.

Wat heeft deze dag u opgeleverd?

Deelnemers hopen dat STOWA en RIONED volgend jaar willen inzetten op:

Casestudies

Klimaat en milieu

Klimaatakkoord

Indirecte lozingen van bedrijven

Locale waterzuiveringen

(H)Echte Samenwerking

Educatie

Waar zijn de gemeenten

Rol van NL watersector in het buitenland

Broeikasgassen

Bevorderen van kennisdeling tussen waterschappen

Aquathermie synergie

Handelingsperspectief lachgas

Gordon Ramsay

Energie versus grondstoffen kringloopsluiting

Innovatie

Water&droogte-waterketen

Goeie tools en vernieuwing

Effluent gebruik

Substantiele voorbeeldprojecten

Aquathermie

Decentrale mogelijkheden

Aandacht integratie waterschappen en drinkwaterbedrijven

Decentrale zuivering

Verbinding met energiesector

Connectie met drinkwaterbedrijven

Circulair water in de stad

➔ Tot ziens!

*Om al te noteren: het DERTIENDE afvalwaterketensymposium
vindt plaats op dinsdag 26 mei 2020*

- ⇒ Kijk voor het verslag en alle presentaties van het afvalwaterketensymposium 2019 op www.stowa.nl.

